

**Ethica Amoris, Sive Theologia Sanctorum, Magni
Praesertim Augustini, Et Thomae Aquinatis**

Circa Universam Amoris & Morum Doctrinam, Adversus Novitias Opiniones
Strenuè propugnata, Et In Materiis Principaliter Hodie Controversis
Fundamentaliter discussa

De Sacramentis In Genere Et Specie - Libros Octo Complectens

Henricus, de Sancto Ignatio

Leodii, 1709

Caput 30. Impedimentum affinitatis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73212](#)

gentibus, unda sacri baptismatis regeneravit. Sylvestris quoque docens admonet nimirumque Sacerdotem, ut nullus, causa fornicationis, ad suam parentalem accedat. Quia scriptum est: omnes quos in penitentia suscipimus, ita filii nostri sunt, ut in baptimate suscepimus. Unde S. Thomas in 4. dist. 42. q. 1. a. 2. ad 8. per parentem (inquit) contrahitur quoddam sedes inter Sacerdotem & mulierem confitentem, simile cognationis spiritualis (que contrahitur per baptismum) ut tantum peccati carnaliter cognoscantur, ac si esset sua spiritualis filia. Et hoc ideo quia maxima familiaritas est inter Sacerdotem & confitentem, & ex hoc ista prohibitus est inducta, ut tollatur peccandi occasio.

§. III.

Cognatio legalis.

239 Dicitur matrimonium 1°. inter adoptantem & adoptatum, ejusque descendentes & adoptantis ascendentis usque ad quartum gradum. 2°. inter adoptatum & filios naturales adoptantis. 3°. inter uxorem adoptati & adoptantem, & inter adoptatum & uxorem adoptantis. Et ista dirimens cognatio, sicut & prima, est perpetua; sed secunda solū substituit durante adoptione, & quādiū filius naturalis in potestate est patris; alias non cap. unico de cognat. legali.

240 Adverte tamen, quod licet aliqui velint hoc impedimentum exurgere non solū ex adoptione perfecta, per quam persona extranca, sui juris existens, Principis rescripto in alterius veluti patrem translat potestatem, & in familiam ipsius; verū etiam ex imperfecta, per quam persona extranca, in potestate sui patris existens, ab alio in filium vel filiam adoptatur, sic tamen ut ex patre vel avi potestate non egreditur, nec necessarius sit hæres ex testamento patris adoptantis, sed tantum jus habeat ipi ab intellecto succendi; nec Principis requirit potestatem, sed à Magistratu fieri potest. Probabilis tamen Sylvester, Petrus Ledeina, Vazquez, & alii censem hoc impedimentum solū exurgere ex adoptione perfecta, cō quod matrimonii impedimentum dirimenti in dubio amplianda non sit, sed potius restringenda, & adoptati per imperfectam adoptionem solū imperfectè gerant similitudinem filii naturalis, hoc ipso quod non transiret in potestatem & familiam adoptantis.

CAPUT XXX.

Impedimentum affinitatis.

241 A finitas est propinquitas personarum ex carnali copula proveniens, sive illa legitima fuerit, sive illicita. Cujus ratio est, quia cum vir & femina per copulam carnalem fiunt una caro; consanguinei unus sic pertinet ad alterum, ut femina fiat affinis consanguineis viri, & vir affinis consanguineis femina, in eodem gradu, in quo ille vel illa consanguineus est, vel consanguineum cum ipsis. Unde per carnalem copulam Titii cum Cajœ, consanguinei Cajœ in primo, secundo, tertio gradu, &c. fiunt affines Titio in primo, secundo, tertio gradu, &c. Consanguinei tamen Cajœ non fiunt affines consanguinei Titii. Quia illi sibi sunt affines, quorum unus per copulam factus est una caro cum consanguineo vel consanguineo alterius. Cujus defecto pater & filius, ducere possunt matrem & filiam, duo fratres duas sorores, & Titius, qui duxerat Cajam, sororem Sempronii, post mortem Sempronii ducere potest viduam ipsius. Quia Titius per copulam habitam cum Cajœ, factus est quidem affinis cum fratre Cajœ, alisque consanguineis ipsius, sed non cum affinis Cajœ; vidua autem fratri

Caja solū est affinis Cajœ, non consanguinea. Et hoc est quid dici solet: affinitas non pars affinitatem: id est, non ideo efficiat affinis consanguinei tuis, quia efficiat affinis tibi; nec per consummationem matrimonii Titii cum forore nisi Titio dumtaxat.

Portio gradus affinitatis codem modo computandi sunt, quo gradus consanguinitatis; sic tandem ut in arbore affinitatis, rami, seu principium affinitatis, sit duplex illa persona, per carnalem copulam una caro facta; & in linea recta ejusdem affinitatis sint ascendentes & descendentes personæ, quacum altera facta fuit una caro. Ascendentes quidem, pater, avus, abavus ipsius, &c. descendentes vero, ipsius filii, nepotes, abneptos, &c. In linea vero transversa sunt ipsius fratres & sorores, cognati & cognata, &c.

Necessaria vero est ad inducendum affinitatem, copula perfecta per commixtionem seminum; necessaria proinde effusio feminis virilis intra vas debitum feminæ; utpote sine qua fieri nequeant una caro. Quod est fundamentum affinitatis. Quia proinde non provenit ex sola copula sine dicta generatione; neque ex copula præpostera & fodiomatica; neque ex matrimonio rato, non consummato.

Affinitas itaque ex copula licita, seu conjugali, matrimonium dirimit usque ad quartum gradum inclusivè; ex illicita, usque ad secundum inclusivè, ut praescribit Tridentum sess. 24. de reform. matrim. c. 4. Unde Titius, qui sponsalis contrauit cum Cajœ, & postea fornicatus est cum forore ipsius, neutram ducere potest. Non Cajam, ob impedimentum affinitatis in primo gradu contrahendum per fornicationem cum forore ipsius. Neque ipsius forore, ob impedimentum publica honestatis, ex sponsalibus validis cum Cajœ ipsius forore.

In nullo tamen gradu linea transversa affinitatis matrimonium dirimit jure naturæ, nec divino; sed Ecclesiastico dumtaxat; in quo Ecclesia potest dispensare: prout colligunt ex eo quod in lege veteri, frater post mortem fratris, absque liberis defuncti, jubeatur ducere uxorem ipsius, & sufficiare semen fratri suo. Necnon ex eo quod in omni gradu illius linea Ecclesia p̄p̄ dispensari. Videri potest cap. finale de divertitis.

In primo tamen gradu linea recta, affinitas, si non dirimit matrimonium, saltem impedit vel jure naturali, vel divino, vel genitum. Quia omnes gentes bene instituta semper exercitata sunt conjugia prævigoriorum cum novicis suis, ut habetur L. liberi C. de nuptiis. Unde Apostolus 1. Cor. 5. andit: (inquit) inter vos fornicatio, qualis nec inter Gentes, ita ut uxorem patris sui aliquis habeat. Sed & Amos 2. Deus sic queritur: filii & pater eis, invenerunt ad puelam, ut violarent nomen sanctam meum. Et Levit. 20. cotius cum nuru vel novicis sua connumerandus inter gravissimam peccatum bestialitatis, & fodiomie, accidens que ignis supplicio concrimeri jubetur, qui novicam suam duxerit: qui supra uxorem filiam, duxerit matrem ejus, scelus operatus est: vivus ardebit cum eis, nec permanebit tantum nefas in morte vestri.

Nec obstat exemplum Seleuci, Regis Syrie, qui videns Antiochum filium suum periculose infirmum, ex labore antiorum, quo Stratonicem novicam desperabat, hanc ipsi novicam dedit, ut referunt Valerius Maximus, & Plutarchus. Illud quippe factum connumerandum est inter execrandam felicitatem, prout exemplum Perlarum, approbantium nuptias filiorum cum propriis parentibus, uti referunt Herodotus, & Quintus Curtius.

Non obstat etiam exemplum Aeneas, qui affi-

Eravit nupias cum Abisac uxore David patris sui. Reg. 2. Quia nullam cum ipsa habuit affinitatem; cum David, teste Scriptura, non cognoverit eam. Illa tamen cupiditas Adonie temeraria fuit, & contraria publicæ honestati.

C A P U T XXXI.

Impedimentum publica honestatis.

Publica honestas est propinquitas orta ex sponsalibus validis, vel matrimonio rato, nondum consummato. Ob quam Ecclesia judicavit indecorum, & publicæ honestati contrarium, cum tali propinquitate inire matrimonium. Et, si quidem oriaratur ex sponsalibus validis, jure novo Tridentini sens. 24. c. 3. (quo sublatum est impedimentum ex sponsalibus invalidis) solum dirimit matrimonium in primo gradu; tamen tali jure veteri dirimeret usque ad quartum gradum. Neque hoc impedimentum morte finitur, cap. *siquis deponeretur* 27-q. 25. Nec cessat per voluntariam ex mutuo consenti sponsalium dissolutionem. Quia Ecclesia impedimentum istud, sicut contrafutum, voluit esse perpetuum, cap. *siquis deponeretur* cod. Atque ita Romæ (approbatore Alexandro VIII.) 6. Julii 1658, decimus est à S. Congregatione, prout videtur est apud Fagnanum ad cap. *ad audiencem de sponsal.* num. 29. Opposita proposita Barboœ sententia non est amplius audienda: cum decisionem illam S. Congregationis Alexander VII. mandaverit decimoprimi obliterari.

Si autem publica honestas oriaratur ex matrimonio rato, extenditur usque ad quartum gradum, sicut olim, uti Pius V. declaravit Bullâ ad Romanum anno 1568. editâ. In ea quippe declaravite, impedimentum publicæ honestatis ex matrimonio rato, durare adhuc in omnibus casibus, & gradibus, quibus de jure veteri, ante Tridentinum, introductum erat, idque procedit etiamis matrimonium, ex quo oritur, sit irritum ex quacumque causa, praterquam ex defectu consensu, prout S. Congregatio declaravit apud Fagnanum ad cap. *ta nos de depon. impub.* n. 24. Unde corrigendi imprimis sunt Toletus & Lopez, scribentes impedimentum honestatis ex matrimonio rato sibi in primo gradu. Cum ante Tridentinum extenderetur ad quartum gradum, testesque Pio V. in Bullâ citata, Tridentinum nihil innovaverint circa hoc impedimentum, ortum est ex matrimonio rato. Et licet Sanchez l. 7. de matrimonio. disput. 70. n. 13. & Natalis Alexander de matrim. l. 2. c. 4. a. 10. regulâ 5. centent istud impedimentum non oriri ex matrimonio invalido ob clandestinitatem, seu defectum presentiae Parochi & tellium: contrarium requiri ex dictis; ex eo utique quod usque ad quartum gradum oriaratur ex matrimonio, ex alia quacumque causa invalido, praterquam ex defectu consensu, ut multo probat Fagnanus ad cap. *ad audiencem de sponsalib.* & matrim. n. 20. ad 29. Neque enim matrimonium nullum ex defectu clandestinitatis, nullum est ex defectu consensu naturalis, tametsi ad validum matrimonium nunc insufficiens, neque inhabilitas per clandestinitatem inducta, est inhabilitas ad naturalem consensem, sed ad effectum illius de jure positivo.

C A P U T XXXII.

Impedimentum Ordinis.

Omnis & filius Ordo sacer matrimonium dicitur. Tridentinum sens. 24. c. 9. Et idem Presbyter, Diaconus, Subdiaconus matrimonium invalidum contrahere, contrahendoque irregularitatem incurrit, cap. 1. & 2. qui Clerici vel roventes. Noncom excommunicationem. Clement. un. de confanguinitate.

Tom. III.

Istud vero impedimentum non solum incurritur ratione solemnis voti castitatis, annexi sacro Ordini; sed immmediâ etiam ratione legis Ecclesiastice, scilicet statutis, in reverentiam sacræ Ordinationis. Cum Ordo numeretur ut impedimentum distinctum à voto, idque Tridentinum insinuerit sens. 2. c. 9. *siquis dixerit Clericos in sacrificiis Ordinibus constitutos, vel Regulares castitatem professos, posse matrimonium contrahere;* contradicunt que validum esse, non obstante lege Ecclesiastica predictis Clericis, vel voto pro Religiosis, anathema sit. Efficaciusque idipsum colligitur ex Canonibus antiquis, Decretisque veterum Pontificum & Concilliorum, quibus obligatio confessum abfuerit & simpliciter sacro Ordine initiatis imponitur, matrimoniumque interdicitur; nullâ factâ mentione voti. Siquidem omnia ferè pricta Concilia legem continentali sacro Ordine initiatis prescribunt, usque matrimonii, antè initii, abstinere jobent. Enimvero indubitatum est, Niceno Concilio antiquiora fuisse in Oriente Ancyranum, & in Occidente Elberitanum. Ancyranum vero can. 10. dispensat ab illa continentia lege solos illos Diaconos, qui ante suam Ordinationem exprelle protestati sunt, nec posse, nec velle se ab uxore abstinere. Elberitanum autem can. 33. placuit in totum prohiberi Episcopis, Presbyteris, Diaconibus, & Subdiaconibus positis in ministerio, abstinere se à conjugibus, & non generare filios: quicunque vero fecerit, ab honore Clericatus exterminetur. Nicenum I. can. 3. statuit, non Episcopo, non Presbytero, non Diacono licere subintroducere habere mulierem, nisi forte aut matrem, aut sororem, aut amitam, vel eas tantam personas, quae omnem suspicionem carnalis conversationis subvergunt. Concilium Neocastrense cap. 1. statuit, Presbyterum, si uxorem duxerit, ab Ordine deponendum: si vero fornicatus fuerit, vel adulterium perpetraverit, amplius puniri, & ad penitentiam redi debere. Cartaginense V. can. 2. placuit & concedet sacerdotibus Antifites, & Dei Sacerdotes, & Levitas continentis esse in omnibus... ut quod Apostoli docuerunt, & ipsa servavit Antiquitas, nos quoque custodiamus. Ab universi Episcopis dictum est: omnibus placet, ut Episcopi, Presbyteri, Diaconi, & quis Sacra menta contredicant, pudicitia rufides etiam se ab uxoribus contineant. Cartaginense V. can. 3. placuit Episcopos, & Presbyteros, & Diaconos, secundum priora statuta, etiam ab uxoribus contineare. Quod nisi fecerint, ab Ecclesiastico renovansur officio. Ceteros autem Clericos ad hoc non cogi, sed secundum uniuscuiusque Ecclesie consuetudinem observari debere. Arcatense II. can. 2. osumi aliquem ad Sacerdotium non posse sub matrimonii vinculo constitutum, nisi fuerit promissa conversio. Et can. 3. *siquis de Clericis, à gradu Diaconatu in solatio suo mulierem, præter aviam, & matrem, & neptem, sororem, filiam, vel conversam secum uxorem habere presumperit, à communione alienus habeatur.* Sircius Papa epist. ad Himerium Tarragonensem c. 7. continentis legem in sacro Ordine initiatis renovat, sed ultra Diaconos non excludit, ut nec Innocentius I. epist. 2. & 3. In Concilio Agatensi can. 9. Sircii Decretum renovatur. Et similiter Turonense I. Presbyteris tantum & Levitis continubus usum interdicit. Leo I. epist. 82. ad Anastasiū Episc. Theffalon. ne Subdiaconis quidem (secundum Romanum morem) conubium carnale conceditur. Concilium Turonense II. Subdiaconos, Diaconos, & Presbyteros deponit, si ab uxoribus suis non abstinent. Subsecuta Concilia idipsum prohibere. Ante beatum tamen Gregorium id non fuit Subdiaconis generatim in omnibus Ecclesiis prohibitum, cum in Sicilia alter obseretur. Verum ipse Gregorius Magnus

Tunc 2